

**حوادث کارگری
پایین‌تر از
میانگین جهانی**

گزارش‌های آرایه شده نشان می‌دهد که حوادث کارگری در ایران نسبت به میزان آن در سطح جهان از میانگین پایین‌تری برخوردار است.

عکس: ایران

کاهش بیش از ۱۵ درصدی حادثه‌های کارگری در کارگاه‌های ساختمانی

احمدرضا پرنده در گفت‌وگو با «ایران اقتصادی»: اجرای طرح ملی ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی، حوادث کارگری را در این بخش کاهش می‌دهد

گزارش

سیدمازینار شریف کیان

روزنامه نگار

نشان می‌دهد که ۳۶ هزار و ۷۱۹ نفر از حادثه دیدگان معادل ۹۴.۸ درصد مرد و ۲۰۱۵ نفر معادل ۵.۲ درصد زن هستند.

این در حالی است که آمار حوادث کارگری در کشور نسبت به میانگین جهانی پایین‌تر است و دولت سیزدهم در این دو سال اخیر اهتمام بیشتری در حوزه تقویت ایمنی محیط کار را مورد تأکید قرار داده است.

به این واسطه، تقویت و اصلاح قوانین و مقررات مربوط به این حوزه و تلاش در راستای کاهش آمار حوادث ناشی از کار با شکل‌دهی حمایت‌های لازم در سال‌های اخیر به یکی از دغدغه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به عنوان متولی حوزه کار و اشتغال، کارفرمایان و البته خود نیروی کار بدل شده است. در همین ارتباط علی حسین رعیتی فرد، معاون وزیر کار با تأکید بر اینکه در فصل چهارم قانون کار ۲۲ ماده قرار دارد که از حقوق مختلف صیانت از نیروی کار، تشکیل شورای عالی حفاظت فنی، تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و تشکیل کمیته‌های حفاظت فنی پیش‌بینی شده است، یکی از مباحث مهم و مورد تأکید در ماده ۸۵ قانون کار را حافظ و صیانت‌کننده از نیروی کار و منابع مادی کشور دانسته و بر رعایت نکات ایمنی قانون کار تأکید می‌کند.

طبق بازرسی‌های صورت گرفته از کارگاه‌های مشمول قانون کار در سال گذشته تعداد آسیب‌های شغلی ثبت شده مشمولان قانون کار ۷۹۵۰ نفر-حادثه بوده که نسبت به سال ۱۴۰۰ با ۸۹۳۱ نفر حادثه کاهش ۰.۱۱ درصدی را نشان می‌دهد.

آمار حوادث کارگری در کشور نسبت به میانگین جهانی پایین‌تر است و دولت سیزدهم در این دو سال اخیر اهتمام بیشتری در حوزه تقویت ایمنی محیط کار را مورد تأکید قرار داده است.

در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، تعداد حوادث کارگری در کشور با کاهش بیش از ۱۵ درصدی روبه‌رو بوده که در این میان بخش ساختمان با حدود ۳۸ درصد بیشترین سهم را در بین حادثه‌های کارگری به خود اختصاص داده است. عدم مهارت در نصب بالابر و ایمن نبودن بالابردر کارگاه‌های ساختمانی، اصلی‌ترین عامل در افزایش حوادث ساختمانی عنوان شده است. حالا دولت سیزدهم برای کاهش حوادث ساختمانی، طرح ملی ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی را به اجرا گذاشته است.

طبق گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از داده‌های سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۴۰۱، از مجموع کل بیمه‌شدگان در معرض حادثه شغلی، ۳۸ هزار و ۷۳۴ نفر دچار حادثه شغلی شده‌اند که این تعداد نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۱۵.۶ درصد کاهش داشته است.

از تعداد ۳۸ هزار و ۷۳۴ نفر حادثه دیده شغلی، ۴۵۵ مورد آن منجر به فوت و ۳۶ مورد آن منجر به از کار افتادگی کلی شده است. این گزارش

۳۷.۷

درصد

در تازه‌ترین گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سهم بالای بخش ساختمان با ۳۷.۷ درصد و دوهزار و ۹۹۸ مورد و بخش صنعت (ساخت) با ۳۶.۵ درصد و ۲۹۰۴ مورد است که بیشترین سهم آسیب‌های شغلی منجر به فوت را به خود اختصاص داده اند.

این باره به «ایران اقتصادی» می‌گوید: نصب بالابر بدون مهار ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی یکی از علل مهم حوادث ناشی از کار است. احمدرضا پرنده، توضیح می‌دهد: در مواردی مشاهده می‌شود برای مهار بالابر به غلط از طناب استفاده شده، یا قراردادن تعدادی گونی شن یا تعدادی بلوک سیمانی روی پایه بالابر استفاده شده که باعث سقوط بالابر شده و حوادثی را به دنبال داشته است. بنا به گفته پرنده، لازم است بالابر به روش مطمئن با سیم‌های مفتولی محکم و یا سیم بکسل متناسب به جای مطمئن ساختمان از چند نقطه مهار شود و مرتب محل اتصال سیم مهار به پشت بام ساختمان و پایه فلزی بالای بالابر چک و بازدید شود زیرا به علت حمل مصالح با بالابرها فشارهای وارد احتمال شل شدن یا باز شدن مهار از بالابر وجود دارد.

این مقام ارشد در حوزه بازرسی کار، توضیح می‌دهد: استفاده از فرغون برای انتقال مصالح ساختمانی با بالابر از دیگر عوامل تأثیرگذار حوادث ساختمانی برای کارگران است. زیرا در هنگام انتقال مصالح با فرغون دسته‌های آن زیر سقف طبقات گیر

ایمنی بی‌بهره‌اند. موقتی بودن کار در کارگاه‌های ساختمانی، عدم تداوم همکاری بین کارفرما و کارگر در پروژه‌های بعدی، شفاهی و غیر رسمی بودن توافقات کاری و عدم انعقاد قرارداد بین کارفرما و کارگر و عدم کنترل و نظارت در بکارگیری کارگران دارای پروانه مهارت فنی عواملی است که بی‌اعتنایی به آموزش‌های ایمنی کارگران را موجب می‌شود. در این میان عدم الزام شهرداری به عنوان مرجع صدور پروانه ساختمان در بکارگیری و استخدام مجری صاحب صلاحیت دارای پروانه اشتغال از وزارت راه و شهرسازی توسط صاحب کار موجب می‌شود تا مجموعه مشکلات بعدی در مدیریت کارگاه و اجرا در تأمین ایمنی و کیفیت ساختمان پدید آید. حالا معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با انجام گسترده بازرسی‌های لازم، ارائه دستورالعمل‌های مناسب و ضروری و آموزش و اطلاع‌رسانی برای ایمنی‌سازی محیط کارگاه‌ها، طرح ملی ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی را اجرایی کرده است. مدیرکل بازرسی طرفی کارگران مشغول در این صنعت نیز از آموزش‌های مناسب در زمینه

خبر

تشکیل کمیته هم‌افزایی برای اشتغالزایی دانشی آموختگان دانشگاهی

معاون اشتغال وزارت کار گفت: یک کمیته برای هم‌افزایی تمام دستگاه‌های دولت تحت عنوان اشتغال فارغ‌التحصیلان شکل گرفته است.

محمود کریمی بپیرانوند در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم، گفت: اصلی‌ترین چالش بازار کار در حال حاضر نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان است. یک کمیته برای هم‌افزایی تمام دستگاه‌های دولت تحت عنوان اشتغال فارغ‌التحصیلان شکل گرفته است. در طی این مدت دو اتفاق خیلی خوب افتاده است: سازمان فنی حرفه‌ای در داخل دانشگاه‌ها مراکز فنی و حرفه‌ای ایجاد می‌کند که دانشجو در کنار تحصیل مهارت مورد نظر بازار کار یاد بگیرد. دوم اینکه بسیاری از رشته‌ها و سرفصل‌های درسی که بازار کار ندارند، توسط وزارت علوم حذف شده است و بورس تحصیلی بخش خصوصی را در خیلی از استان‌ها فعال کردیم. معاون اشتغال بیان کرد: توزیع اشتغال و توزیع پیشرفت‌های اقتصادی در کشور ما متوازن نیست و این مسأله به دلیل یک عملکرد ۴۰ ساله در دولت‌های مختلف ما بوده است. ما در دولت سیزدهم برای اولین بار در حوزه بازار کار ویژه استان‌های محروم و مرزی تمهیدی اندیشیدیم که پیش از پایان سال، محاسبه می‌کنیم که هر استانی برای اینکه یک نرخ بیکاری معقول در سال آینده داشته باشد چه مقدار شغل باید ایجاد شود تا توازن حوزه بازار کار انجام شود.

وی افزود: تفاوت اساسی ساختار اقتصادی کشورهای دیگر با ساختار اقتصادی در کشور ما این است که اقتصادمان منطبق بر کارخانه‌های بزرگ و زنجیره‌های بزرگ نیست و این مسأله اصلاً به این معنا نیست که مطلوب نیست، تقریباً ۸۰ درصد از ایجاد اشتغالی ما در کسب و کارهای خرد است، ساختار اقتصادی غرب منطبق بر کاپیتالیست که سرمایه‌گذاری است مستلزم این است که همه مردم را به مثابه یک ابزار در کارخانه‌های بزرگ قرار بگیرند و عملاً به عنوان یک ابزار هستند نه مولد.

معاون اشتغال وزارت کار درباره اینکه چرا نرخ مشارکت اقتصادی زنان در کشور پایین است گفت: مطابق استاندارد بین‌المللی زنان خانه‌دار و آن دسته از افرادی که بیان می‌کنند نمی‌خواهیم کسب درآمد بیرون از خانه داشته باشیم، در جمعیت غیرفعالیت قرار دارد. وی ادامه داد: ممکن است زنان تولیدات خانگی به معنی فروش نداشته باشند. کشور ما خانواده‌محور است. لذا باید مطابق استاندارد بین‌المللی باشیم اما در تحلیل دچار خطا نشویم.

کرده و از طرفی کارگری که کلید فرمان بالابر در دست دارد مدام دستگاه را روش تا مصالح به بالا بیاید اما چون دست‌های فرغون زیر سقف گیر کرده باعث سقوط بالابر و کارگران نزدیک بالابر به پایین و حوادث وحشتناکی ایجاد می‌شود. بنابراین باید برای انتقال مصالح از باکت مخصوص استفاده شود که فاقد دسته است. نبود حفاظ در چاله‌های آسانسور، نبود حفاظ در پرتگاه‌ها و راه‌پله‌ها، استفاده از داربست غیرایمن، عدم جایگاه کار ایمن و مطمئن کار در ارتفاع و عدم تأمین وسایل حفاظت فردی بخصوص کمربند ایمنی و حمایل بند برای کار در ارتفاع از دیگر دلایل حادثه‌های کارگری است.

دلایل ریزش ساختمان‌ها

مدیرکل بازرسی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، عدم توجه به ایمنی در عملیات گودبرداری ساختمان را از دلایل اصلی ریزش ساختمان‌های هم‌جوار و وقوع حوادث اعلام کرده و می‌گوید: ضروری است صاحبان کار، مجریان ساختمانی، مهندسان ناظر و پیمانکاران و عوامل گودبرداری همه مقررات و آیین‌نامه‌های ایمنی کارگاه‌های ساختمانی و مقررات ملی ساختمان در بخش گودبرداری را رعایت کنند. به گفته وی، مهندسان ناظر ساختمانی باید به دقت موارد ایمنی را بررسی و در صورت غیرایمنی کارگاه موارد را به کارفرمایان به صورت حضوری تشریح و مکتوب ابلاغ و برای ایمن‌سازی محیط کارگاهی اقدامات لازم را انجام بدهند.

نظارت

احمدرضا پرنده، مدیر کل بازرسی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به موضوع نظارت در کاهش حادثه‌های ساختمانی پرداخته و در این باره بر نظارت گسترده در کارگاه‌های ساختمانی تأکید کرده است. طبق گفته پرنده، در برخی مواقع وسایل ایمنی توسط کارفرمایان تهیه شده اما از سوی کارگران استفاده نمی‌شود و تنها با نظارت لازم بر استفاده از تجهیزات ایمنی می‌توان این نوع چالش‌ها را برطرف کرد. رعایت نکات ایمنی و تأمین تجهیزات حفاظتی در محیط کار، گسترش و فعال‌سازی کمیته‌های حفاظت فنی و بهداشت کار، بهبود و ترویج آموزش‌های ایمنی و ارتقای فرهنگ ایمنی مبتنی بر آموزش از جمله راهکارهایی است که می‌تواند به کاهش حوادث ناشی از کار کمک کند.

✂️ **ایمن‌سازی محیط کار با اطلاع‌رسانی و نظارت مستمر**

مدیر کل بازرسی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گوید: برای حفاظت جان کارگران باید شرایط محیط کار ایمن فراهم شود و کارفرمایان و پیمانکاران مکلفند توجه کنند. کارگران و سرپرست کارگران باید با رعایت ایمنی کار از جان خود مراقبت کنند تا دچار حادثه نشوند. پرنده، استفاده از ظرفیت رسانه‌ها و مطبوعات را برای آگاهی بخشی کارگران و کارفرمایان مهم توصیف و از آنها درخواست کرد با اطلاع‌رسانی نکات کلیدی پیشگیری از حوادث کار که توسط اداره کل بازرسی کار در اختیار آنها قرار داده می‌شود در حفظ و صیانت و سلامت نیروی کار سهیم باشند.

✂️ **الزامات قانونی ایمنی و بازرسی**

بر اساس ماده ۹۱ قانون کار، کارفرمایان و مسئولان واحدهای موضوع ماده ۸۵ این قانون مکلفند بر اساس مصوبات شورای عالی حفاظت فنی برای تأمین حفاظت و سلامت و بهداشت کارگران در محیط کار، وسایل و امکانات لازم را تهیه و در اختیار آنان قرار داده و چگونگی کاربرد وسایل مذکور را نیز آموزش دهند. برای دولت در جایگاه حاکمیت، وظایف ساختار سازی و تدوین الزامات عمومی ایمنی کار و نظارت عالی پیش‌بینی شده و این موضوع از طریق تدوین مقررات ایمنی و حفاظت فنی از طریق شورای عالی حفاظت فنی انجام می‌شود. در حقیقت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در کنار سایر دستگاه‌های ملی، تنها نقش نظارتی و حاکمیتی در بحث ایمنی کار را برعهده دارد.

تعداد رشته‌های مشاغل خانگی به ۵۱۲ مورد افزایش یافت

رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی با بیان اینکه در حوزه توسعه مشاغل خانگی و افزایش و کاهش رشته‌های خانگی نیازمند تمرکز و کار بیشتر هستیم، اظهار کرد: تا پایان سال ۱۴۰۰ نزدیک به ۳۵۸ رشته خانگی داشتیم که اکنون به ۵۱۲ رشته رسیده و در جلسه قبل ستاد نیز ۱۰۰ رشته جدید را مصوب کردیم که مطابق با فعالیت‌هایی است که در سایر کشورها در ردیف رشته‌های مشاغل نوفرارمی‌گیرند. آرتینا همتیان با تشریح جزئیات پرداخت مالیات صاحبان مشاغل خانگی، هدفگذاری ایجاد اشتغال در حوزه مشاغل خانگی برای سال ۱۴۰۲ را ۱۵۰ هزار شغل عنوان کرد و گفت: سال قبل بیش از ۱۰۳ هزار شغل خانگی ایجاد و ۲۱۸ مجوز مشاغل خانگی صادر کردیم.

وی با اشاره به امضای تفاهمنامه بانک رفاه کارگران و بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در چهار و هشتمین نشست ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی گفت: در حوزه مشاغل خانگی طی دو سال گذشته در راستای آنچه که از سال ۱۳۸۹ در قانون مشاغل خانگی دیده شده به دلیل نوع نگاه و حمایت دولت سیزدهم به این مقوله و همچنین جامعه هدف ما که زنان هستند رشد و شکوفایی خوبی را شاهد بودیم. وی افزود: خوشبختانه گام اول در راستای تسهیلگری صدور مجوزها برداشته شد و برنامه عملیاتی ما تا پایان سال بحث توسعه بازار محصولات مشاغل خانگی است که در این راستا تلاش کردیم در جلسه قبلی ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی تفاهمنامه‌ای را با دو بانک به امضا برسانیم

خود در سامانه درخواست تسهیلات را به ثبت برسانند. همچنین از طریق سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و ادارات تابعه آن در شهرستان‌ها آموزش‌های مهارتی لازم را بیندو کوهانیه مهارتی دریافت کنند. وی درعین حال درباره پرداخت مالیات از سوی صاحبان مشاغل خانگی تأکید کرد:

تا هرچه سریع‌تر با کمک این دو بانک تسهیلات لازم‌رأی برای متقاضیان فراهم کنیم. همتیان که در یک برنامه رادیویی سخن می‌گفت، تصریح کرد: درصددیم که در قالب این تفاهمنامه در راستای طراحی سکوی فروش و خرید تضمینی محصولات تولیدی از ابزارهای مالی این دو بانک هم‌بازی تولید کنندگان و هم‌خریداران خرد و عمده استفاده کنیم.

وی با اشاره به حمایت مالی از متقاضیان مشاغل خانگی گفت: یکی از مدل‌های حمایت ما بحث تسهیلاتی است که اختصاص می‌دهیم. همه‌ساله بانک مرکزی اعتبارات مورد نیاز را در اختیار ما می‌گذارد و ما آن را در استان‌ها توزیع می‌کنیم اما یکی از وظایف ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی در استان‌ها این است که بر اساس مزیت‌های

منطقه‌ای بررسی می‌کنند و رشته‌هایی که جدید و نو است و قابلیت توسعه دارد شناسایی می‌کنند و متقاضیان را به این سمت سوق می‌دهند.

به گفته همتیان بسیاری از رشته‌ها ممکن است بازار نداشته‌ودر برخی استان‌ها اشباع شده باشند که باید با یکسری رشته‌های جدید جایگزین شوند و به پایدارسازی برسند.